

Tiina
Tambaum

tiina.tambaum@tlu.ee

Põlvkondade vaheline õpe kui
salajane relv vanuselise
stereotüpiseerimise vastu

Põlvkondadevahelised
kontaktid on tänapäeval
sagedasemad kui kunagi
varem,

samas pinnapealsemad kui
kunagi varem (Phillipson, 2013).

SHARE* Eesti andmed (2017)

50+ inimeste sotsiaalsõrgustiku
kõikidest liikmetest 8,7% on
30aastased või nooremad
sh 2,6% on 20aastased või
nooremad

Need tulemused ei väljenda seda, justkui
vanavanemad ei suhtleks oma lastelastega.
Suhtluses ei räägita asjadest, mis vanemale
osapoollele on olulised.

Miks
põlvkondade-
vaheline koostöö
(PVÕ) on oluline

EL määratleb PVÕ-d **sidusate kogukondade** loomise vahendina EL (Melville & Bernard, 2011).

PVÕ on teadmiste jagamise vahend.

Viis, kuidas vähendada 'halli digilõhet' (Morris, Goodman & Brading, 2007).

PVÕ pakub teismelistele võimaluse **mõista oma rolli ühiskonnas** (Carnegie Council, 1995)

Põlvkondade vaheline lõhe vähendab vanemate inimeste **turvatusnet**. Madal turvatunne suunab inimesed suhtlema kitsalt omaealistega. (Tierney et al., 2000; Findsen & Formosa, 2011).

Miks põlvkondade- vaheline koostöö (PVÕ) on oluline

Suhtlus vanuseliselt homogeenses rühmas ei mõjuta **kõrgema vanuse stereotüüpe** (mis on negatiivsed), vaid kinnistab neid (Levy et al., 2014)

Vanuselise segregatsiooni kontekstis on inimesed abitud **stereotüübi ohu efekti** ees: (Abrams et al., 2008) tunne, et teised arvavad sinu võimed vähesed olevat, toob kaasa ootusele vastava käitumise ehk soorituse alla oma võimete.

Vanemad inimesed, kellel on noortega suhtlusvõimalus, parandavad enda **arvamust iseenda kui vanema inimese suhtes** (Hernandez & Gonzalez, 2008)

Müüt!

“Põlvkondade
vahelise parema
mõistmise
saavutamiseks
piisab, kui nad
kokku tuua.”

Tegelikult

Tavalised kontaktid
eri vanuses inimeste
vahel tugevdavad
olemasolevaid
stereotüüpe.

(Meshel & McGlynn, 2004)

Parim viis "stereotüüpide lahustamiseks"

(Hilton & Fein, 1989) on panna noored ja vanad tegema midagi, kus on võimalik näha ja tunnetada üksteise **sarnasust** (Devine, 1989 in Meshel & McGlynn, 2004).

Tegevus peab olema disainitud nii, et sarnasused tulevad esile.

**Tean
ja ei
tunne™**

Põlvkondadevaheline
mälumäng

V 1

Mis märk
see on?

Mida vastati

VP arvamus	NP
NSVL märk	kvaliteedimärk
NSVL spordikoondise embleem	kvaliteedimärk
spordijärk nõuka ajal	NSV-Liidu aegne kvaliteet
spordimärk	tehtud Nõukogude Liidus
vene värk	tehtud CCCP's
Peata venelane	asi on toodetud NSV-liidus
auto mark nõuka aegne	Nõukogude Liidus tootmisstandardi GOST sertifikaadimärk

V 1

Kvaliteedi- märk

Toote kõrgemale kvaliteedile osutav märk, mida kandsid peaaegu et kõik tooted NSVL-s ja millel tegelikult polnud kõrge kvaliteediga palju pistmist.

Kvaliteedimärk, mida ei saa usaldada

varem:

**kvaliteedimärk iga
toote peal**

praegu:

**“Like” märk Facebook-s
Sinu iga postituse all**

**Mis on see elukutse, mida
ihaldavad paljud tänased
koolinoored?
Kelleks saada 21. sajandi alguses?**

Tiina Tambaum: vananemine algajatele

53 tellijat

Robotid vanema inimese elus. The role of robots in...

172 vaatamist •
2 nädalat tagasi

Kui vana on vana? How old is an old?

640 vaatamist • 1 kuu tagasi

Professionaalne vananeja kaubanduskeskuses. The...

461 vaatamist • 1 kuu tagasi

Enne mängu: Põlvkondade vahelised erinevused

Vanemad mängijad:

Vanadel on rohkem elukogemusi,
nad arvavad, et on kõike elus näinud.

Erinev maailmavaade ja mõtteviis, riietusstiil,
kirjanduse eelistused, huvialad (tehniline taip).

Noored on julgemad oma ettevõtmistes,
uudishimulikud ja mängulised.

Noored mängijad

Vanadel on rohkem elukogemust, tarkust ja muud.

Erinevad mõtlemine, maailmavaade, väärtused,
ajastu, milles nad üles kasvasid, huvid.
Neil on ilus käekiri.

Pärast mängu:
Mida teada
saadi teise
vanemate /
nooremate
kohta

Vanemad mängijad:

Noored on täitsa nutikad. Nad on teadmishimulised, avatud meelega. Rõõmsameelsed.

Üht-teist uut nende eelistuste ja unistuste kohta.

Noored mängijad:

Vanad saavad inglise keelest aru! Nad tunnevad populaarseid rakendusi nagu nt youtube!

Tunnevad rohkem internetti, kui ma eeldasin.

Mõni võib meie generatsiooni kohta teada palju rohkem kui ootasin.

Vanad teavad palju rohkem asjadest, mis on nüüd minevik.

Meelde jäi lugu, mille rääkis üks vanem osaline, kuidas tema lotos kunagi kella võitis.

V 2

Kust said 60ndatel, 70ndatel ja
80ndatel eestlased - ennekõike neiu
ja naised, mehed ja
mehed -
kõige uu
Kust saad
riided
algavaks
sü
ja
talve
retseda

Tiina Tambaum

tiina.tambaum@tlu.ee

TALLINN UNIVERSITY
Estonian Institute for Population Studies